

BØRNEVÆRNSLOVEN

NO. 80/2002

Kapitel I.

Målet med børneværnsloven m.m.

§ 1

Børns rettigheder og forældrenes pligter

Børn har ret til beskyttelse og pleje. De skal nyde rettigheder i overensstemmelse med deres alder og modenhed.

Forældre har pligt til at vise deres børn omsorg og hensyn og opfylde deres forsorgs- og opdragelsesforpligtelser over for deres børn således som det passer bedst til deres forhold og behov. De har pligt til at skaffe deres børn passende vilkår for opdragelsen og i ét og alt at sørge for deres velfærd. Andre der kommer ind i opdragelsen af børn, skal vise dem respekt og hensyn.

§ 2

Mål og gyldighedsområde

Målet med denne lov er at sikre at børn der lever ved utilfredsstillende vilkår, eller børn der sætter deres helbred og udvikling i fare, får den nødvendige hjælp. Man skal bestræbe sig på at opnå målet med loven ved at styrke familierne i deres opdragelsesopgaver og iværksætte foranstaltninger til beskyttelse af enkelte børn når det er nødvendigt.

Loven omfatter alle børn der befinder sig på den islandske stats rets territorium.

§ 3

Forklaring af begreber

Med børn menes i denne lov individer der er yngre end 18 år. Børneværnsmyndighederne kan med den unges samtykke beslutte at foranstaltninger der iværksættes i medfærd af loven, fortsat er gyldige efter at de er blevet 18, indtil de er blevet 20.

Med børneværnsmyndigheder menes Socialministeriet, Direktoratet for børneværnet, Ankenævnet i Børneværns sager og børneværnsudvalgene.

Med forældre menes normalt indehaverne af forældremyndigheden over et barn. Omfanget af forældremyndigheden bestemmes i Børneloven.

§ 4

Hovedprincipper i børneværnsarbejdet

I børneværnsarbejde skal man anvende de foranstaltninger der må anses at være til bedste for barnets tarv. Børnenes tarv skal altid gå forud for andet i børneværnsmyndighedernes arbejde.

I deres arbejde skal børneværnsmyndighederne tage hensyn til børnenes synspunkter og ønsker i det omfang deres alder og modenhed giver anledning til det.

Børneværnsarbejdet skal bidrage til stabilitet i børns opvækst.

Børneværnsmyndighederne skal bestræbe sig på at have godt samarbejde med børn og forældre som de beskæftiger sig med, og altid udvise dem fuld omhu og respekt.

Børneværnsmyndighederne skal i deres arbejde bestræbe sig på at have godt samarbejde med hinanden og med andre institutioner der beskæftiger sig med børns forhold.

Børneværnsmyndighederne skal i deres arbejde og alle beslutninger udvise konsekvens og ligehed.

Børneværnsmyndighederne skal efter omstændighederne sørge for at almene foranstaltninger til støtte af familien forsøges inden der gribes til andre foranstaltninger. De skal endvidere altid bestræbe sig på at man anvender de mindste foranstaltninger for at opnå de mål man sigter mod.

Der skal kun iværksættes belastende foranstaltninger hvis lovens mål ikke opnås på anden og mildere vis.

Alle der arbejder med børneværn skal overholde den dybeste fortrolighed om forholdene hos børn, forældre og andre de beskæftiger sig med.

Kapitel II. Ledelsen af børneværnssager

§ 5

Socialministeriets opgave

Børneværn ifølge denne lov tilhører Socialministeriets ressort. Angående arbejdsfordelingen mellem ministeriet og de institutioner der hører under ministeriet, gælder bestemmelserne i denne lov og de bekendtgørelser der udstedes i medfør af den.

Socialministeriet er ansvarligt for målsætningen for børneværn.

Ministeren forelægger en handlingsplan for Altinget for en periode på fire år efter hvert kommunevalg.

Socialministeriet skal føre tilsyn med arbejdet i Direktoratet for børneværnet. Det kan forlange oplysninger om enkelte sager på grundlag af klager eller andre oplysninger.

§ 6

Ankenævnet i Børneværnssager

Socialministeren nedsætter et Ankenævn i Børneværnssager for en periode på fire år. Børneværnsnævns kendelser og enkelte beslutninger ifølge denne lov kan ankes til det. Endvidere kan man til nævnet anke beslutninger af Direktoratet for børneværnet ifølge § 15, stk. 3 og 5, § 66, § 83, stk. 2 og 4, og § 91, stk. 2.

Ankenævnet i Børneværnssager har tre medlemmer. Højesteret udpeger formanden, og han skal have kompetence som en underrettsdommer. Nævnets medlemmer skal have særlig viden om børns forhold. Socialministeren sørger for arbejdsfaciliteter til nævnet. Ankenævnet har ret til at ansætte personale til varetagelse af den daglige drift.

Kendelser af Ankenævnet i Børneværnssager er definitive administrative kendelser og kan ikke ankes til højere myndigheder.

Ankenævnet i Børneværnssager udsender årligt en beretning om sin virksomhed.

Socialministeren udsteder en bekendtgørelse om nævnets virksomhed.

§ 7

Direktoratet for børneværnet

Direktoratet for børneværnet er en selvstændig institution der hører under socialministerens ressort. Direktoratet for børneværnet varetager administrationen på det område der omfattes af loven. Socialministeren bestemmer Direktoratet for børneværnets lokaliteter og udnævner dets direktør.

Direktoratet for børneværnet skal arbejde for koordinering og styrkelse af arbejdet med børneværn i landet og fungere som rådgiver for socialministeren angående målsætning på sagsområdet. Det skal sørge for at der foregår forsknings- og udviklingsarbejde inden for børneværn.

Direktoratet for børneværnet skal varetage vejledning om tolkning og praksis af børneværnsloven og information og rådgivning for børneværnsudvalg i landet. Endvidere fører Direktoratet for børneværnet tilsyn med børneværnsudvalgenes arbejde ifølge denne lov.

Direktoratet for børneværnet sørger for udstedelse af tilladelser til plejeforældre, tager beslutninger og bistår børneværnsudvalgene i plejeanbringelsessager ifølge kapitel XII i denne lov.

Direktoratet for børneværnet har den øverste ledelse af hjem og institutioner som staten har pligt til at sørge for til rådighed ifølge kapitel XIII i denne lov, og det skal sørge for at sådanne hjem og institutioner oprettes. Kontoret har den øverste ledelse af børns anbringelse på disse hjem og institutioner. Direktoratet for børneværnet sørger endvidere for udstedelse af tilladelser ifølge kapitel XIII og XIV i denne lov.

Direktoratet for børneværnet kan drive særlige servicecentre for at sikre tværfagligt samarbejde, styrkelse og koordinering af institutioner til behandling af sager om børneværn. Desuden har Direktoratet for børneværnet ret til at tilbyde børneværnsnævne andre former for specialistservice som fx foranstaltninger uden for institutioner til behandling af børn, idet det er formålet med det at gøre det lettere for nævne at udføre deres lovpligtige opgave. Det er tilladt at tage honorar for de særlige opgaver som Direktoratet for børneværnet udfører ifølge denne bestemmelse efter nærmere bestemmelse i en bekendtgørelse. Honoraret skal aldrig være højere end udgiften ved drift af servicecentret eller den særlige form for service det drejer sig om, derunder udgifter til løn og uddannelse af personale og ligeledes udgifter som bevisligt beror på servicen.

Direktoratet for børneværnet har desuden andre opgaver som det har fået til opdrag i denne lov eller andre love.

Direktoratet for børneværnet skal årligt udsende en beretning om sin virksomhed.

Socialministeren skal fastsætte nærmere bestemmelser om Direktoratet for børneværnets virksomhed i en bekendtgørelse.

§ 8

Direktoratet for børneværnets tilsyn med børneværnsudvalgene

Børneværnsudvalg skal senest 1. maj hvert år sende en beretning til Direktoratet for børneværnet om deres virksomhed sidste kalenderår. Den skal bl.a. indeholde oplysning om antallet af sager som udvalgene har haft til behandling i perioden, hvilken art de har været af og udfaldet af dem.

Direktoratet for børneværnet kan desuden afkræve børneværnsudvalgene alle de oplysninger og redegørelser som det skønner nødvendigt, både akter i enkelte sager og redegørelser som børneværnsudvalgene skal udarbejde specielt.

Direktoratet for børneværnet kan på grundlag af klager eller andre oplysninger som det modtager, om behandlingen af enkeltsager og hvis det mener der er grund til det, indhente de nødvendige akter, oplysninger og forklaringer hos vedkommende børneværnsudvalg.

Hvis Direktoratet for børneværnet efter at have indhentet oplysninger og forklaringer ifølge stk. 2 og 3, mener at et børneværnsudvalg ikke følger loven ved udførelsen af sit arbejde, skal det efter omstændighederne vejlede børneværnsudvalget om sagsbehandlingen og give det henstillinger om hvad der bør udbedres. Hvis børneværnsudvalget ikke følger Direktoratet for børneværnets henstillinger og vejledninger, kan Direktoratet for børneværnet give udvalget påmindelse om at opfylde sine pligter. Direktoratet for børneværnet skal gøre kommunalbestyrelsen og Socialministeriet opmærksom på en sådan påmindelse. Bestemmelserne om pligt til fortrolighed skal overholdes når en påmindelse meddeles til kommunalbestyrelsen.

§ 9

Kommunernes handlingsplaner på børneværnsområdet

Kommunalbestyrelserne skal udforme et program og udarbejde en handlingsplan for hver valgperiode angående børneværn i kommunen. Kommunens handlingsplan på børneværnsområdet skal sendes til Socialministeriet og Direktoratet for børneværnet.

Hvis flere kommuner har samarbejde om børneværn, jf. § 10, har de tilladelse til at udarbejde en fælles plan.

Kapitel III. Børneværnsudvalg

§ 10

Børneværnsudvalg, valg m.m.

I kommunerne skal der findes børneværnsudvalg.

Kommunalbestyrelsen vælger børneværnsudvalget, jf. dog stk. 3 og 4. Mindre kommuner skal have samarbejde med andre kommuner om valg af børneværnsudvalg. Det samlede antal indbyggere i kommunerne bag hvert børneværnsudvalg skal ikke være mindre end 1.500.

En kommunalbestyrelse har tilladelse til at overdrage til et områdeudvalg eller bestyrelsen for et kommunefællesskab at vælge et børneværnsudvalg der gælder for mere end én kommune, eller til at aftale et områdesamarbejde på anden vis end ovenfor anført.

Kommunalbestyrelsen har tilladelse til at overdrage børneværnsudvalgets arbejde til socialudvalget, og i de tilfælde skal man overholde reglerne anført i § 11, stk. 1 og 2 om valg af børneværnsudvalg og om indbyggertal, jf. denne paragraf stk. 2.

§ 11

Nedsættelse af børneværnsudvalg

Børneværnsudvalget skal bestå af fem medlemmer og lige så mange suppleanter. Et børneværnsudvalg der omfatter mere end én kommune kan dog bestå af op til syv medlemmer og lige så mange suppleanter. Børneværnsudvalget skal normalt bestå af både kvinder og mænd. Udvalgets medlemmer skal være kendt for retskaffenhed og have god sans for de sager der behandles af børneværnsudvalg. Det bør tilstræbes at vælge en jurist til børneværnsudvalget og desuden folk med sagkundskab i børns forhold. Ved beslutninger ifølge § 26 og 27 skal man tilkalde en jurist hvis en sådan ikke er medlem af børneværnsudvalget.

Angående valg til børneværnsudvalg gælder de samme regler som for valg til kommunalbestyrelser ifølge lov om valg til kommunalbestyrelser.

Kommunalbestyrelsen skal have givet Direktoratet for børneværnet meddelelse om nedsættelsen af børneværnsudvalget senest to måneder efter afholdelsen af kommunevalget.

Hvis kommunalbestyrelsen ikke har nedsat et børneværnsudvalg ifølge denne lov fire måneder efter kommunalvalget, kan socialministeren give kommunen en påmindelse og give den en måned til at bringe sagen i orden. Hvis kommunalbestyrelsen ikke efterkommer henstillingen inden denne frist, kan ministeren beslutte at visse kommuner sammen skal stå bag et børneværnsudvalg og nedsætte et udvalg der tilfredsstiller ovennævnte betingelser. Ministeren kan bl.a. beslutte fuldstændig at lægge børneværnsarbejdet i vedkommende kommune ind under børneværnsudvalget i en anden kommune der allerede har valgt sig et børneværnsudvalg. Alle omkostninger der opstår ved nedsættelsen af et sådant udvalg, betales af vedkommende kommuner efter ministerens nærmere bestemmelse. Socialministeren kan endvidere give dispensation fra § 10, stk. 2, 3. punktum hvis det samlede antal indbyggere er tæt ved at være 1.500 og geografiske og andre forhold er således at det er uhensigtsmæssigt eller vanskeligt at opnå det antal indbyggere.

Et fungerende børneværnsudvalg beholder fuldt og helt sit hverv indtil der er nedsat et nyt udvalg ifølge bestemmelserne i denne lov.

§ 12

Generelt om børneværnsudvalgs arbejde

Børneværnsudvalg har følgende opgaver:

1. Tilsyn. Børneværnsudvalg skal tilse børns ydre forhold, opførsel og opdragelsesbetingelser og så hurtigt som muligt bedømme behovene hos dem der må

formodes at leve under utilfredsstillende forhold, udsættes for dårlig behandling eller har alvorlige sociale problemer.

2. Foranstaltninger. Børneværnsudvalg skal anvende de foranstaltninger til beskyttelse af børn efter denne lov der efter omstændighederne passer bedst og anses for bedst egnede til at sikre deres tarv og trivsel.
3. Andre opgaver. Børneværnsudvalg har de andre opgaver som de har fået overdraget i denne lov og andre love. Kommunalbestyrelsen har hjemmel til at overdrage yderligere opgaver angående børns og unges forhold i dens område til børneværnsudvalget.

Børneværnsudvalget har pligt til at bistå forældre med at opfylde deres forsorgsforpligtelser og gribe til passende udveje ifølge bestemmelserne i denne lov hvis det er nødvendigt.

§ 13

Børneværnsudvalgs selvstændighed

Kommunalbestyrelser har ikke ret til at give børneværnsudvalg instruktioner om behandlingen af enkelte børneværnsager.

Kommunalbestyrelsen har ikke adgang til dokumenter og oplysninger om enkelte børneværnsager. Børneværnsudvalgs beslutninger og kendelser kan ikke indbringes for kommunalbestyrelsen.

§ 14

Børneværnsudvalgs personale

Børneværnsudvalget skal ansætte et særligt kvalificeret personale eller på anden vis sikre sig adgang til den nødvendige specialviden. Udgangspunktet skal være at det er muligt at yde forældre, institutioner og andre der varetager opdragelse, en tilfredsstillende rådgivning, oplysning og vejledning ifølge denne lov. Endvidere skal det tilgodeses at der er mulighed for faglige undersøgelser af de sociale og psykologiske forhold hos børn der har behov for det på grund af undersøgelse og behandling af enkelte børneværnsager.

Børneværnsudvalget har ret til at aftale med institutioner, fx inden for social-, skole- og sundhedsvæsenet, om fælles personale og specialistservice.

Børneværnsudvalget har ret til at overdrage til sit personale undersøgelsen og behandlingen af enkelte sager eller sagsområder ifølge principper som det sætter selv. Børneværnsudvalget kan endvidere i sådanne principper overdrage magt til at tage enkelte beslutninger ifølge denne lov til bestemte ansatte. Principperne skal forelægges for Direktoratet for børneværnet.

Det er ikke tilladt at overdrage til enkelte af nævnenes personale magt til at afsige kendelser ifølge denne lov eller tage beslutninger om sagsanlæg ifølge § 28 og 29, ejheller beslutning om at kræve fjernelse af et medlem af husstanden eller tilhold ifølge § 37.

§ 15

Børneværnsudvalgenes jurisdiktion og samarbejde

Børneværnsudvalget i området hvor barnet har fast bopæl, er rette instans for dets sager, jf. dog stk. 3 og 4.

Hvis et barn flytter fra et udvalgs område mens det har dets sag til behandling, skal børneværnsudvalget i området som barnet flytter til, overtage behandlingen af den. Børneværnsudvalget der har sagen til behandling, skal give nævnet i vedkommende område meddelelse om flytningen. Endvidere skal det modtagende børneværnsudvalg have oplysning om alle foranstaltninger i barnets sager og få overdraget dets akter.

Hvis det skønnes mere hensigtsmæssigt at en sag helt eller delvis føres i et andet område end hvor barnet har fast bopæl, kan vedkommende børneværnsudvalg aftale dette indbyrdes. Hvis der opstår uenighed mellem børneværnsudvalgene, kan Direktoratet for børneværnet foreskrive at et andet udvalg end det hvor barnet har fast bopæl, behandler sagen hvis det anses for at sikre

en bedre behandling af det. Udvalgene skal i så tilfælde give hinanden oplysninger til forklaring af forholdene og bistå ved udførelsen af børneværnsforanstaltningerne.

Hvis et børneværnsudvalg anbringer et barn i pleje eller på institution i et andet område, har det stadig jurisdiktion i sagen. Det kan dog anmode om at børneværnsudvalget i det område påtager sig visse forpligtelser.

Hvis et barn ikke har fast bopæl på Island, skal børneværnsudvalget i det område hvor barnet opholder sig eller befinder sig, behandle dets forhold. Direktoratet for børneværnet afgør uenighed om hvilket børneværnsudvalg der skal behandle en sag. Statskassen refunderer de udgifter der opstår ved sagen.

Direktoratet for børneværnets afgørelser ifølge stk. 3 og 5 kan indbringes for Ankenævnet i Børneværnsager.

Kapitel IV.

Anmeldelsespligt og andre pligter over for børneværnsmyndighederne

§ 16

Borgernes anmeldelsespligt

Enhver der har grund til at antage at et barn udsættes for utilfredsstillende opdragelsesforhold, chikane eller vold, eller at et barn udsætter sit helbred og sin udvikling for alvorlig fare, har pligt til at meddele det til børneværnsudvalget.

I øvrigt har enhver ret til at gøre børneværnsudvalget opmærksom på ethvert forhold som må anses for at vedkomme dets pligtområde.

§ 17

Anmeldelsespligt for dem der beskæftiger sig med børn

Enhver der på grund af sin stilling og sit arbejde beskæftiger sig med børns forhold og som i sit arbejde bliver opmærksom på at et barn udsættes for utilfredsstillende opdragelsesforhold, chikane eller vold eller at et barn udsætter sit helbred og sin udvikling for alvorlig fare, har pligt til at meddele det til børneværnsudvalget.

Især har ledere af daginstitutioner, pædagoger, dagmødre, skoleinspektører, lærere, præster, læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, psykologer, socialrådgivere, omsorgspædagoger og andre der varetager social service eller rådgivning pligt til så vidt muligt at følge med børns adfærd, opdragelse og forhold og gøre børneværnsudvalget opmærksom på det hvis det må formodes at et barns forhold er således som beskrevet i stk. 1.

Anmeldelsespligten ifølge denne paragraf har prioritet forud for bestemmelser i love eller etiske principper om vedkommende professioners tavshedspligt.

§ 18

Anmeldelsespligt for politiet og optagelse af rapport af børn

Hvis politiet bliver opmærksom på at et barn udsættes for utilfredsstillende opdragelsesforhold, chikane eller vold eller at et barn udsætter sit helbred og sin udvikling for alvorlig fare, skal det meddele det til børneværnsudvalget. Når der er mistanke om at en strafbar handling er begået enten af et barn eller mod det, skal politiet når det får en sådan sag til behandling, give børneværnsudvalget meddelelse om det og give det mulighed for at følge efterforskningen af sagen. Børneværnsudvalget skal give barnets forældre meddelelse om en sådan sag hvis det ikke er imod barnets interesser.

Angående optagelse af rapport af børn som ofre, anklagede eller vidner i offentlige sager, såvel på efterforskningsstadiet som ved behandlingen af sagen for retten, gælder bestemmelserne i lov om behandling af offentlige sager og bekendtgørelser der er udstedt i medfør af den.

§ 19

Anonymitet for anmelder

Enhver der indgiver anmeldelse til børneværnsudvalget skal oplyse hvem han er.

Hvis en anmelder ifølge § 16 ønsker at være anonym over for andre end udvalget, skal det respekteres medmindre særlige forhold taler imod det. En beslutning i børneværnsudvalget om anonymitet kan ankes til Ankenævnet i Børneværnssager. Anmelderen skal have vejledning om sin ret til at anke børneværnsudvalgets beslutning.

Bestemmelserne i stk. 2 om ret til anonymitet gælder ikke for anmeldere ifølge §§ 17 og 18.

§ 20

Samarbejde med børneværnsmyndigheder

Alle der på grund af deres stilling og arbejde beskæftiger sig med børns forhold, har pligt til at samarbejde med børneværnsmyndighederne. Børneværnsmyndighederne skal også bestræbe sig på at have godt samarbejde med samme instanser.

Alle sygeinstitutioner, derunder medregnet institutioner for alkoholbehandling og psykiatriske afdelinger, har pligt til at tage hensyn til et barns interesser når der tages beslutninger om behandling og indlæggelse af dets forældre. Læger, sygeplejersker og andre ansatte på ovennævnte institutioner skal have samråd med børneværnsudvalgene, så det er muligt at indrette de nødvendige børneværnsmæssige foranstaltninger i overensstemmelse med beslutninger om behandling og indlæggelse af forældre.

Politiet og fængselsmyndighederne har pligt til at samarbejde med børneværnsudvalg og efter omstændighederne bistå dem med løsning af børneværnssager.

Socialministeren kan udstede en bekendtgørelse om de nærmere regler om børneværnsudvalgenes samarbejde med andre institutioner i samråd med de ministerier som vedkommende institutioner hører ind under.

Kapitel V.

Begyndelsen af en børneværnssag

§ 21

Sagsbehandling ved en anmeldelse

Når et børneværnsudvalg får anmeldelse eller på anden måde får oplysninger om at et barns fysiske eller psykiske helbred eller udvikling kan være i fare på grund af forældrenes omsorgssvigt, svigtende evner eller adfærd, chikane eller vold fra andre, eller dets egen adfærd, skal det uophørligt og senest syv dage efter at det har fået anmeldelse eller oplysninger, tage stilling til om der er grund til at indlede en undersøgelse af sagen.

Børneværnsudvalget kan på samme betingelser indlede undersøgelse af en sag på baggrund af oplysninger som det har fået på anden vis.

Hvis et børneværnsudvalg får anmeldelse om eller på anden måde bliver bekendt med at en gravid kvinde udsætter sit ufødte barns helbred og liv for fare med sin utilstedelige eller farlige livsførelse, fx ved umådeholden brug af alkohol eller brug af euforiserende stoffer, kan børneværnsudvalget beslutte at indlede undersøgelse af sagen.

Børneværnsudvalgets beslutning om at indlede undersøgelse af en sag eller henlægge en sag, kan hverken ankes til Ankenævnet i Børneværnssager eller til andre administrative instanser. Børneværnsnævnet skal meddele forældrene om at det har modtaget en anmeldelse og om sin beslutning i anledning af den. Det er tilladt at udsætte meddelelsen til forældrene hvis stærke undersøgelsesgrunde taler derfor.

Beslutningen om at indlede en undersøgelse skal kun tages hvis der er begrundet mistanke om at der er anledning til det. En sag anses for at være en børneværnssag når børneværnsudvalget har taget formel beslutning om at indlede undersøgelse.

Nærmere bestemmelser om sagsbehandlingen ved anmeldelser, fx om registrering af dem, skemaer m.m., skal findes i en bekendtgørelse udstedt af socialministeren efter forslag fra Direktoratet for børneværnet.

§ 22

Målet med undersøgelsen af en sag

Målet for undersøgelsen af en sag er at skaffe de nødvendige oplysninger om et barns forhold og bedømme behovet for foranstaltninger ifølge bestemmelserne i denne lov, alt i overensstemmelse med barnets tarv og behov. Med dette for øje skal udvalget bestræbe sig på at skaffe de tydeligst mulige oplysninger om barnets forhold, såvel psykisk som fysisk forfatning, forhold til forældre eller andre, forældrenes forhold, forholdene omkring barnet i hjemmet, skolegang, opførsel og trivsel. Man skal i det omfang det er nødvendigt, søge hjælp hos sagkyndige.

Angående undersøgelsen af en sag, børneværnsudvalgenes hjemmel til efterforskning, pligt til at give børneværnsudvalg oplysninger og sagsbehandlingen for børneværnsudvalget i almindelighed gælder bestemmelserne i denne lov kapitel VIII.

Kapitel VI.

Børnenævnsudvalgenes foranstaltninger

§ 23

Plan for behandling af en sag

Når en sag efter børneværnsudvalgets skøn er blevet undersøgt tilstrækkeligt, skal udvalget udarbejde en redegørelse hvori resultaterne af undersøgelsen beskrives, det anføres hvilke forhold der er behov for at løse, og der anføres i givet fald forslag til hensigtsmæssige foranstaltninger.

Hvis undersøgelsen viser at der er behov for anvendelse af særlige foranstaltninger ifølge denne lov, skal børneværnsudvalget i samarbejde med forældrene og efter omstændighederne et barn der er blevet 15 år gammelt, udarbejde en skriftlig plan for den videre behandling af sagen. Der skal ske samråd med yngre børn i det omfang deres alder og modenhed giver anledning til. Planen skal omfatte et givet tidsrum og skal revideres efter behov.

Børneværnsudvalget skal bedømme behovet for samarbejde med andre instanser ved udarbejdelsen og iværksættelsen af planen og i samarbejde med forældrene gøre sit for at dette samarbejde realiseres.

Hvis der ikke opnås samarbejde med forældrene eller i givet fald barnet, skal børneværnsudvalget alene udarbejde en plan for sagens videre forløb og iværksættelse af foranstaltninger ifølge bestemmelserne i denne lov. Planen skal forelægges for forældrene og barnet.

§ 24

Foranstaltninger med forældrenes samtykke

Børneværnsnævnet skal i henhold til hvad der nærmere er bestemt i planen ifølge § 23, med forældrenes samtykke og efter omstændighederne i samråd med barnet yde bistand ved bl.a. at:

- a. vejlede forældrene om barnets opdragelse og forhold,
- b. bidrage til at der i samarbejde med vedkommende institutioner iværksættes foranstaltninger ifølge andre love,
- c. skaffe barnet passende støtte eller behandling,
- d. skaffe barnet eller familien en støttekontakt, en personlig rådgiver eller en støttefamilie,
- e. bistå forældrene eller den gravide kvinde med at skaffe sig behandling mod sygdom, brug af alkohol eller euforiserende stoffer eller andre personlige problemer.

Børneværnsudvalget kan endvidere med forældrenes samtykke og uden særlig kendelse anvende andre foranstaltninger således som det er bestemt i § 26 i denne lov.

Hvis forældre der ikke bor sammen, har fælles forældremyndighed ifølge bestemmelserne i Børneloven, er det tilstrækkeligt at den af forældrene som barnet bor hos ifølge bestemmelserne i forældremyndighedsaftalen, giver samtykke til foranstaltningerne ifølge denne paragraf.

§ 25

Foranstaltninger uden for hjemmet med forældrenes og barnets samtykke

Børneværnsudvalget kan i henhold til det i planen ifølge § 23 nærmere bestemte med samtykke af forældrene og et barn der er blevet 15 år gammelt:

overtage forældremyndigheden over og omsorgen for barnet og anbringe det i pleje,
overtage forældremyndigheden over og omsorgen for barnet og anbringe barnet uden for hjemmet på et hjem eller en institution eller forsøge andre foranstaltninger ifølge kapitel XIII. og XIV. til pasning, undersøgelse, behandling eller støtte.

Anbringelsen af barnet i pleje eller på institution ifølge stk. 1 må ikke vare længere end nødvendigt. Disse foranstaltninger skal normalt være tidsbegrænsede og revideres løbende i henhold til de nærmere bestemmelser i pleje- eller anbringelsesaftalen. Under hensyntagen til barnets trivsel kan anbringelse i pleje eller på institution dog vare til barnet bliver myndigt.

Hvis en foranstaltning ifølge stk. 1, litra a. eller b. er i modstrid med et barns vilje der er under 15 år gammelt, skal det have lejlighed til at tale sin sag for nævnet, efter omstændighederne med bistand fra en særlig talsmand.

Hvis forældre der ikke bor sammen, har fælles forældremyndighed ifølge bestemmelserne i Børneloven, er det nødvendigt at få begge forældres samtykke til foranstaltningen. Hvis et barn der er blevet 15 år, giver samtykke til foranstaltningen, er det tilstrækkeligt med samtykke fra det af forældrene som barnet bor hos, men man skal indhente en udtalelse fra det andet af forældrene.

§ 26

Foranstaltninger uden forældrenes samtykke

Hvis foranstaltninger efter §§ 24 og 25 ikke efter børneværnsudvalgets skøn har givet resultater, eller børneværnsudvalget efter omstændighederne er kommet til den konklusion at de er utilfredsstillende, kan udvalget mod forældrenes vilje med kendelse:

- a. beslutte at sætte hjemmet under tilsyn,
- b. udstede instruktion om barnets forhold og pasning, som fx om dets ophold på daginstitution, skolegang, lægetilsyn, undersøgelse, behandling eller optræning,
- c. bestemme at det ikke må forlade landet.

Foranstaltninger efter stk. 1 skal altid være tidsbegrænsede og må ikke vare længere end aktuelt nødvendigt, og de skal tages til revision med højst seks måneders mellemrum.

Kendelserne kan ankes til Ankenævnet i Børneværnsager.

§ 27

Kendelser af børneværnsudvalget om anbringelse af et barn uden for hjemmet

Under samme betingelser som nævnt i § 26, og hvis barnets afgørende trivsel taler for det, kan børneværnsudvalget med kendelse mod forældrenes vilje eller et barns der er blevet 15 år gammelt:

- a. bestemme at barnet i op til to måneder skal forblive hvor det opholder sig,
- b. beslutte at barnet fjernes fra hjemmet i op til to måneder og fastsætte de nødvendige foranstaltninger som fx at det anbringes i pleje eller på et hjem eller en institution, eller forsøge andre foranstaltninger ifølge kapitel XIII. og XIV. for at sikre dets tryghed eller for at det kan være muligt at foretage en relevant undersøgelse af barnet og give det den nødvendige behandling og pleje.

Forældrene eller et barn der er blevet 15 år gammelt, har ret til at indbringe børneværnsudvalgets kendelse for underretten. Et krav desangående skal være tilgået retten senest fire uger efter at kendelsen er afsagt. Indbringelse af sagen for retten forhindrer ikke realiseringen af børneværnsudvalgets kendelse.

Sagsbehandlingen for retten sker ifølge kapitel XI.

§ 28

Retskendelse om anbringelse af et barn uden for hjemmet

Hvis børneværnsudvalget anser det for nødvendigt at en anbringelse ifølge § 27, stk. 1, litra a. og b. varer længere end fastsat der, skal udvalget fremsætte krav derom for underretten. Det er muligt med retskendelse at anbringe et barn i op til tolv måneder ad gangen.

Hvis der kræves forlængelse af en sådan anbringelse eller der kræves fratagelse af forældremyndigheden ifølge § 29 inden udløbet af anbringelsesperioden, fortsætter foranstaltningen indtil kendelsen eller dommen foreligger.

Sagsbehandlingen for retten sker ifølge kapitel XI.

§ 29

Fratagelse af forældremyndighed

Børneværnsudvalget kan for retten kræve at forældre, det ene eller begge, skal fratages forældremyndigheden hvis det mener:

- a. at daglig pleje, opdragelse eller kontakt mellem forældre og barn er alvorligt mangelfuld ud fra barnets alder og udvikling,
- b. at barnet er sygt eller handikappet og der ikke sikres det passende behandling, optræning eller undervisning,
- c. at barnet mishandles, udsættes for seksuelle overgreb eller alvorlig psykisk eller fysisk chikane eller nedværdigelse i hjemmet,
- d. med sikkerhed at barnets fysiske eller psykiske helbred eller dets udvikling er i fare fordi forældrene tydeligt er ude af stand til at varetage forældremyndigheden, fx på grund af brug af euforiserende stoffer, psykiske forstyrrelser, manglende intelligens, eller at forældrenes adfærd med sandsynlighed vil pådrage barnet alvorlig skade.

Krav om fratagelse af forældremyndigheden skal kun fremsættes hvis det ikke er muligt at iværksætte andre og mindre omfattende foranstaltninger eller sådanne foranstaltninger har været forsøgt uden tilfredsstillende resultat.

Sagsbehandlingen for retten ifølge denne paragraf sker ifølge bestemmelserne i kapitel X.

§ 30

Børneværnsudvalgets foranstaltninger over for gravide kvinder

Hvis børneværnsudvalgets undersøgelse gør det klart at en gravid kvinde udsætter sit ufødte barns helbred og liv for fare med sin livsførelse, jf. § 21, stk. 3, skal udvalget anvende foranstaltningerne i denne lov i samråd med den gravide kvinde og efter omstændighederne mod hendes vilje i samråd med indehaveren af forældremyndigheden over hende hvis hun ikke har nået myndighedsalderen, efter hvad der er relevant og må antages at gavne.

Hvis børneværnsudvalget mener at foranstaltninger efter stk. 1 ikke nytter, kan udvalget fremsætte krav om umyndiggørelse ifølge bestemmelserne i myndighedsloven med henblik på at anbringe kvinden på en passende institution til pleje og behandling. Sagsbehandlingen for retten sker ifølge myndighedslovens bestemmelser.

§ 31

Nødforanstaltninger

Hvis der er akut behov for en foranstaltning der hører under børneværnsudvalget, kan dets formand eller en ansat efter bemyndigelse fra ham udføre den ifølge kapitel VIII uden forudgående sagsbehandling.

Børneværnsudvalget skal uophørligt tage sagen til behandling og afsige en kendelse inden 14 dage. I modsat fald mister foranstaltningen ifølge stk. 1 sin gyldighed. Sagsbehandlingen ifølge dette stykke sker ifølge bestemmelserne i kapitel VIII.

Under omstændigheder der omfattes af stk. 1, er det trods bestemmelserne i § 43, stk. 4 tilladt at tage sig adgang til et hjem for så vidt der er grund til at antage at et barn er i overhængende fare.

§ 32

Udpegning af en værge

Hvis forældrene har frasagt sig eller er blevet frataget forældremyndigheden over et barn, overgår forældremyndigheden over det midlertidigt til børneværnsudvalget. Børneværnsnævnet skal varetage forældremyndighedspligterne over barnet indtil det beslutter andet. Børneværnsudvalget kan anmode om at der udnævnes en værge for barnet eller en særlig formynder hvis det anser det for at være i overensstemmelse med barnets tarv.

Børneværnsudvalget overtager forældremyndigheden over et barn hvis det af andre grunde mister sin værge, og sørger tilsvarende for at der udnævnes en værge ifølge stk. 1.

§ 33

Omsorgen for et barn der er anbragt uden for hjemmet

Når børneværnsudvalget med hjemmel i denne lov har overtaget omsorgen for eller forældremyndigheden over et barn, skal det udarbejde en skriftlig plan til at sikre omsorgen for barnet. Planen skal indeholde angivelse af hvilken form for anbringelse der påtænkes og hvor længe, målet med anbringelsen, støtte til barnet og andre, og andet af betydning for sagen.

Man skal bestræbe sig på at finde fælles foranstaltninger for søskende i overensstemmelse med deres behov og tarv.

Forældre der er blevet frataget forældremyndigheden over et barn, er ikke part i sager angående beslutninger om foranstaltninger for det, bortset fra sager der vedrører beslutning om samkvensret.

§ 34

Revision af beslutningstiltag

Hvis forældrene eller et barn der er blevet 15 år gammelt, tilbagekalder deres samtykke til en midlertidig foranstaltning ifølge § 25, kan børneværnsnævnet gribe til foranstaltninger ifølge §§ 26, 27, 28 eller 29 hvis betingelserne i disse paragraffer i øvrigt er opfyldt.

Hvis forældrene eller et barn der er blevet 15 år gammelt har givet samtykke til en foranstaltning ifølge § 25 der er planlagt til at vare indtil barnet bliver myndigt, eller hvis et af forældrene er frataget forældremyndigheden ifølge § 29, kan vedkommende af forældrene eller et barn der er blevet 15 år gammelt, rejse krav for retten mod børneværnsudvalget eller i givet fald plejeforældrene om at aftalen ophæves, eller at dommen om fratagelsen ændres og at vedkommende af forældrene får forældremyndigheden over eller omsorgen for barnet på ny.

Krav ifølge stk. 2 kan kun imødekommes hvis ændringen må anses for berettiget på grund af ændrede forhold, den ikke forstyrrer stabiliteten i barnets opdragelse og foretages ud fra dets tarv og behov. Hvis et af forældrene er frataget forældremyndigheden, kan der først fremsættes krav når der er gået mindst tolv måneder siden en domstol sidst afgjorde sagen med en definitiv dom.

Foranstaltningen står ved magt indtil der er faldet dom.

Sagsbehandlingen for retten ifølge denne paragraf sker ifølge bestemmelserne i kapitel X.

Kapitel VII.

Andre foranstaltninger fra børneværnsudvalg

§ 35

Foranstaltninger over for dem der arbejder med børn

Hvis børneværnsudvalget får henvendelse om at adfærden hos en person der i sit arbejde har kontakt med børn, er voldsomt mangelfuld, skal udvalget hvis det anser at der er grund til det, indlede en undersøgelse af sagen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 21. Beslutningen om undersøgelsen skal meddeles vedkommende ansatte og efter omstændighederne hans arbejdsgiver. Udvalget skal give meddelelse om resultatet af undersøgelsen til den ansatte og hans arbejdsgiver og fremsætte forslag til foranstaltninger.

§ 36

Oplysninger fra strafferegistret

Direktoratet for børneværnet har ret til oplysninger fra strafferegistret om folk der er idømt straf for overtrædelse af bestemmelserne i den almene straffelov nr. 19/1940, kapitel XXII, når overtrædelsen har været rettet mod en person der ikke var 18 år gammel. Statsadvokaten skal på forlangende give institutionen en udskrift af domme. Direktoratet for børneværnet kan give meddelelse om det til vedkommende børneværnsudvalg hvis en person der anses for at være væsentlig fare forbundet med, flytter til dets område. Hvis stærke børneværns-mæssige synspunkter taler for det, kan børneværnsudvalget advare andre efter indhentet samtykke fra Direktoratet for børneværnet.

Det forbudt at ansætte personer der er idømt straf for overtrædelse af bestemmelserne i den almene straffelov, kapitel XXII, til arbejde hos børneværnsmyndigheder eller på hjem og institutioner ifølge denne lov hvadenten de drives af private, stat eller kommune, jf. stk. 1.

Ledere i skoler, børnehaver, sommerlejre, sports- og fritidscentre og andre lignende institutioner eller steder hvor børn samles og opholder sig i kortere eller længere tid, har ret til oplysninger fra strafferegistret om hvorvidt en bestemt person der har ansøgt om arbejde hos dem, har fået dom for overtrædelse af bestemmelserne i den almene straffelov, kapitel XXII, jf. stk. 1, efter indhentet samtykke fra vedkommende.

§ 37

Bortvisning af en der opholder sig i hjemmet og tilhold

Hvis børneværnsudvalget skønner at et barn er i fare ved en persons opførsel og adfærd, som fx på grund af vold eller trusler eller på grund af brug af euforiserende stoffer eller anden handle-måde, kan nævnet fremsætte krav for retten om at vedkommende får forbud mod at komme på et bestemt sted eller område, forfølge, besøge eller på anden måde sætte sig i kontakt med barnet. Endvidere er det tilsvarende tilladt at forlange at en person får forbud mod at opholde sig i et hjem hvis udvalget anser det for nødvendigt ud fra barnets trivsel. Sagsbehandlingen følger i øvrigt bestemmelserne i lov om behandling af offentlige sager om tilhold.

Kapitel VIII.

Sagsbehandlingen for børneværnsudvalget

§ 38

Forvaltningslovens gyldighedsområde

Om undersøgelsen af en børneværns-sag og sagsbehandlingen for børneværnsudvalget gælder bestemmelserne i forvaltningsloven med de afvigelser der er anført i denne lov. Disse sagsbehandlingsregler gælder også efter omstændighederne når børneværnsudvalget forbereder

og tager beslutning om sagsanlæg for retten for at udvirke foranstaltninger ifølge denne lovs §§ 28, 29 og 37.

Ministeren udsteder nærmere bestemmelser i en bekendtgørelse om sagsbehandlingen i børneværnsudvalget, som fx om meddelelser, udarbejdelser af planer og om støtteforanstaltninger, efter forslag fra Direktoratet for børneværnet.

§ 39

Registrering af sager

Børneværnsudvalg har pligt til systematisk at registrere sager der kommer til behandling hos dem. Alle akter skal opbevares på betryggende vis.

§ 40

Vejledningspligt

Børneværnsudvalget skal efter omstændighederne vejlede forældre, barnet og andre om sagsbehandlingen i børneværnsager og om deres rettigheder og pligter ifølge disse sagsbehandlingsregler og forvaltningsloven, som fx om ret til advokatbistand, kæremuligheder o.a.

§ 41

Undersøgelsesprincip, behandlingshastighed m.m.

Børneværnsudvalget skal sørge for at en sag er tilstrækkelig klarlagt inden der tages beslutning i den.

Undersøgelsen af en børneværnsag skal ikke være mere omfattende end nødvendigt, og den skal behandles så hurtigt som muligt. Beslutning om anvendelse af passende foranstaltninger skal normalt foreligge inden tre måneder og senest fire måneder efter at der er taget beslutning om at indlede undersøgelse.

§ 42

Registrering af oplysninger

Børneværnsudvalget har pligt til at registrere oplysninger om sagsforhold der gives det mundtligt hvis det mener at de kan have betydning for løsningen af sagen og de ikke findes i andre af dens akter.

§ 43

Ret til efterforskning

Man skal bestræbe sig på at en undersøgelse foregår i samråd og samarbejde med forældrene.

Forældrene eller de som barnet opholder sig hos, har pligt til at yde deres bidrag til at undersøgelsen af sagen kan foregå ubesværet, og børneværnsudvalget skal til gengæld udvise den yderste takt over for dem sagen vedrører.

Ved undersøgelse af et barns forhold har børneværnsudvalget ret til at tage rapport af barnets forældre eller indehavere af forældremyndigheden og andre der måtte have oplysninger.

Børneværnsudvalget eller dets personale har kun ret til at komme ind i et barns hjem til undersøgelse af dets forhold når der foreligger samtykke fra et af forældrene eller en forældremyndighedsindehaver, eller på grundlag af en dommerkendelse.

Børneværnsudvalget eller dets personale har ret til at komme på andre steder end barnets hjem som fx i dagpleje, børnehave, skole, ungdomscenter eller krisecenter for at tale med barnet, om nødvendigt i enrum, følge dets adfærd, eller til undersøgelse af barnet. Man skal normalt have samråd med forældrene hvis man skal tale med et barn der er yngre end 12, eller foretage undersøgelse af det. Hvis efterforskningshensyn bevisligt taler for det, er det tilladt at tale med et barn der er yngre end 12, eller foretage undersøgelse af det uden forældres eller

forældremyndighedsindehavers viden eller samtykke, men man skal meddele dem så hurtigt som muligt at der er foretaget en sådan undersøgelse.

§ 44

Underretningspligt over for børneværnsudvalget

Alle sundheds- og sygeinstitutioner, derunder selvstændigt arbejdende sundhedsarbejdere, specialister der yder social service, psykiatriske afdelinger, behandlingsafdelinger og behandlingsinstitutioner for alkoholikere og brugere af euforiserende stoffer, og institutioner der yder social service eller bistand, har, når børneværnsudvalget har taget beslutning om undersøgelse af en sag, pligt til uden modydelse at give udvalget oplysninger om barnets og dets forældres helbred, derunder om vedkommendes tilstand og helbredsprognose, samt andre oplysninger som udvalget mener kan have betydning for løsningen af sagen.

Tilsvarende har alle institutioner og andre parter hvor et barn har opholdt sig eller kommer fast, som fx skoler, daginstitutioner og socialcentre for børn og unge, pligt til at give udvalget oplysninger som det mener kan være af betydning for løsningen af sagen.

Endvidere skal politiet og Statens Strafferegister give udvalget oplysninger som disse institutioner er i besiddelse af, om barnet og dets forældre, og som kan angå sagen.

Oplysninger ifølge denne paragraf skal gives så hurtigt som muligt og senest 14 dage efter at anmodningen er modtaget.

Underretningspligten ifølge denne paragraf har prioritet forud for bestemmelser i love eller etiske principper om vedkommende professioners tavshedspligt.

§ 45

Oplysningsret og adgang til sagens akter

Børneværnsudvalget skal med tilstrækkelig varsel give sagens parter alle akter om sagen der kommer i betragtning ved løsningen af den, for så vidt de overholder fortroligheden.

Børneværnsudvalget kan med en begrundet kendelse begrænse parter adgang til bestemte akter hvis det mener at det kan skade barnets interesser og dets forbindelse til forældre eller andre. Udvalget kan også afsige kendelse om at parter og deres advokater kan gøre sig bekendt med dokumenter og andre akter uden at de eller fotokopier af dem udleveres.

§ 46

Barnets rettigheder ved sagsbehandlingen

Et barn der er mindst 15 år gammelt, er part i en børneværns sag ifølge bestemmelserne i §§ 25, 27, 34, stk. 2, 74 og 81. Angående barnets partsforhold i børneværns sager der føres for retten, gælder bestemmelserne i kapitel X. og XI.

Man skal give barnet lejlighed til at udtale sig om en sag der vedrører det i overensstemmelse med dets alder og modenhed, og der skal tages rimeligt hensyn til dets synspunkter ved løsningen af sagen. Man skal altid give et barn der er mindst 12 år gammelt lejlighed til at udtale sig om sagen.

Når børneværnsudvalget har taget beslutning om at indlede undersøgelsen af en sag, skal det straks tage stilling til om der er behov for at udnævne en talsmand for barnet. Der skal normalt udnævnes en talsmand for barnet inden der gribes til foranstaltninger ifølge §§ 25, 27 eller 28 og inden der fremsættes krav om fratagelse af forældremyndighed ifølge § 29 medmindre barnet får advokatbistand ifølge § 47, stk. 2. Ministeren skal fastsætte nærmere bestemmelser om kvalifikationer og opgaver for talsmænd i børneværns sager i en bekendtgørelse efter forslag fra Direktoratet for børneværnet.

§ 47

Protestregel

Parterne i en børneværnssag skal have mulighed for at udtrykke sig mundtligt og skriftligt, deri medregnet med bistand fra en advokat, om sagens genstand og andet der vedrører sagsbehandlingen, inden børneværnsudvalget afsiger kendelse.

Børneværnsudvalget skal give forældrene og barnet der er parter i sagen, økonomisk støtte til at betale for advokatbistand ifølge stk. 1 og i tilknytning til føring af en sag for Ankenævnet i Børneværnssager efter principper som udvalget formulerer. I principperne skal der tages hensyn til forældrenes økonomi og sagens art og omfang.

§ 48

Forældrenes og barnets samtykke

Forældrenes og barnets samtykke ifølge § 25 skal være skriftligt og underskrevet i nærværelse af to uvildige personer der bevidner at samtykkets natur og retsvirkninger er blevet gjort forældrene og barnet fuldstændig klart.

§ 49

Beslutningsdygtighed og formen for kendelserne

Børneværnsudvalget er beslutningsdygtigt når mindst halvdelen af udvalgets medlemmer deltager i mødet idet formanden eller næstformanden deltager. Hvis et udvalgsmedlem ikke kan deltage i et møde, indkalder formanden hans suppleant i stedet.

Der skal være mindst fire udvalgsmedlemmer bag en kendelse. En kendelse skal være skriftlig og begrundet. Den skal indeholde en gennemgang af sagsforhold og angive præmisser og konklusioner. Kendelsen skal meddeles i anbefalet brev eller på anden lige så betryggende måde, og parterne skal gøres opmærksom på deres ret til at anke børneværnsudvalgets kendelse til Ankenævnet i Børneværnssager eller til i givet fald at indbringe nævnets beslutninger for retten, og på ankefristen.

§ 50

Udførelse af beslutninger

Børneværnsudvalget skal ved udførelsen og iværksættelsen af sine, Ankenævnet i Børneværnssagers og domstolenes beslutninger udvise videst muligt hensyn og takt over for parterne og i et og alt varetage vedkommende barns tarv.

Hvis parterne nægter at efterkomme børneværnsnævnets, Ankenævnet i Børneværnssagers og domstolenes beslutninger, skal politiet yde sin bistand til udførelsen af beslutningen.

En repræsentant for børneværnsudvalget skal dog altid være til stede hvis der skal gribes til foranstaltninger ifølge stk. 2.

Direktoratet for børneværnet kan foreskrive at en beslutning af børneværnsmyndighederne i en anden stat skal efterkommes her i landet.

Kapitel IX.

Sagsbehandlingen for Ankenævnet i Børneværnssager

§ 51

Anke

Parterne i en børneværnssag kan op til fire uger efter at vedkommende fik meddelelse om udvalgets kendelse, anke en kendelse af børneværnsudvalget til Ankenævnet i Børneværnssager. Ankenævnet i Børneværnssager skal senest to uger efter at det modtog anken tage sagen til behandling og løsning. Ankenævnet skal afsige en kendelse i sagen så hurtigt som muligt og senest tre måneder efter at børneværnsudvalgets kendelse blev anket til det.

Ankenævnet i Børneværnssager kan nybedømme både sagens juridiske side og bevislighederne. Nævnet kan enten stadfæste kendelsens konklusion eller afvise den helt eller delvis. Endvidere kan Ankenævnet vise sagen til børneværnsudvalget til behandling på ny.

§ 52

Sagsbehandling for Ankenævnet

Bestemmelserne i kapitel VIII gælder efter omstændighederne for sagsbehandling for Ankenævnet i Børneværnssager.

Børneværnsudvalget er part i en sag for Ankenævnet. Proceduren skal normalt foregå skriftligt men Ankenævnet kan tilkalde parter til mundtlig forklaring og bestemme at proceduren for nævnet skal være mundtlig.

Ankenævnet skal normalt udarbejde sin kendelse ud fra de akter der foreligger i sagen. Nævnet kan dog hvis det mener at der er tvungende grund til det, pålægge parterne at fremskaffe nærmere angivne akter som fx udtalelser fra specialister. Ankenævnet har ret til skriftlige oplysninger fra strafferegisteret om parterne i sagen. Ankenævnet bestemmer hvem der skal bære omkostningerne ved fremskaffelse af akter, derunder udtalelser fra specialister.

Anke til Ankenævnet i Børneværnssager udsætter ikke udførelsen af børneværnsudvalgets kendelse. Under særlige omstændigheder kan Ankenævnet dog efter krav fra en af parterne bestemme at udførelsen af en kendelse skal udsættes indtil nævnet har afsagt sin kendelse.

Kapitel X.

Behandlingen af sager for retten ifølge § 29 og § 34, stk. 2

§ 53

Gyldighedsområdet for lov om behandling af civilretslige sager

Ved behandlingen af sager for retten ifølge bestemmelserne i dette kapitel gælder bestemmelserne i lov om behandling af civilretslige sager med de afvigelser der er anført i denne lov.

§ 54

Om sagkyndige meddommere, retsmøder og behandlingshastighed

I sager ifølge bestemmelserne i dette kapitel skal der normalt tilkaldes sagkyndige meddommere til sæde i retten. Angående sagkyndige meddommere gælder i øvrigt bestemmelserne i lov om behandling af civilretslige sager.

Retsmøderne skal holdes for lukkede døre.

Sagsbehandlingen skal fremskyndes så vidt muligt.

§ 55

Barnet som sagspart

Et barn der er mindst 15 år gammelt skal have meddelelse om sagsanlægget og have mulighed for at forsvare sin ret. Barnet har ret til at indtræde som sagspart med en mæglingsstævning.

Når der er udnævnt en talsmand for et barn, skal han have lejlighed til at være til stede i retsmøder i sagen hvis der procederes forsvaret.

Man skal altid give barnet mulighed for at udtale sig om en sag der angår det, selv om det ikke bliver part i den ifølge stk. 1.

§ 56

Bevis og bevismateriale

Inden børneværnsudvalget anlægger sag om fratagelse af forældemyndigheden ifølge § 29, har det pligt til at sørge for at den er tilstrækkeligt oplyst.

Dommeren kan pålægge børneværnsudvalget at fremskaffe nærmere anførte akter som fx bedømmelser af forældrene eller barnet. Endvidere kan dommeren pålægge forældrene eller plejeforældrene at fremskaffe nærmere anførte akter. Dommeren har ret til at bestemme at omkostningerne ved fremskaffelse af akter ifølge 2. punktum betales af statskassen.

§ 57

Sagsforhold

Parterne kan fremføre nye sagsforhold og nye protester indtil sagen optages til dom.

§ 58

Om navneforbud o.a.

Det må ikke under nogen omstændigheder uden tilladelse fra dommeren oplyses hvad der er fremkommet i en sag. Overtrædelse af denne bestemmelse straffes med bøde.

Inden udskrift af retsprotokollen og domsprotokollen udleveres, skal man fjerne navnene på sagens parter og andre oplysninger der kan give tilkende hvem parterne er eller hvilket barn sagen drejer sig om, og ligeledes andre forhold det er naturligt at tilbageholde af hensyn til almene og personlige interesser.

§ 59

Virksomheder af appel

En appel udsætter ikke retsvirkningerne af dommen medmindre underrettsdommeren har erklæret dette i dommen.

§ 60

Fri proces

Forældre, plejeforældre og et barn der indtræder i en sag ifølge § 55, skal have fri proces for underretten og for Højesteret.

Hvis en sag anlægges ifølge § 34 til revision af en tidligere retsafgørelse, jf. § 34, stk. 3, gælder der angående retten for parterne til fri proces de almindelige regler.

Kapitel XI.

Behandlingen af sager for retten ifølge §§ 27 og 28

§ 61

Gyldighedsområdet for lov om behandling af civilretslige sager m.m.

Ved behandlingen af sager for retten ifølge dette kapitel gælder bestemmelserne i lov om behandling af civilretslige sager og bestemmelserne i denne lov kapitel X. efter omstændighederne og i det omfang der ikke foreskrives fravigelser i bestemmelserne i indeværende kapitel. Bestemmelserne i § 54, stk. 1 gælder ikke for behandling af sager ifølge indeværende kapitel.

§ 62

Sagsparter og fremsættelse af krav

I sager ifølge dette kapitel er børneværnsudvalget sagsøger hvis det kræver underrettens mellemkomst, og sagsøgte er forældrene og et barn der er mindst 15 år gammelt. Når forældrene eller barnet søger rettens vej, anses de for at være sagsøgere og børneværnsudvalget sagsøgte.

Den der efter bestemmelserne i dette kapitel indbringer en sag for retten, skal rette henvendelse til underretten i det børneværnsudvalgs område der behandler sagen. Det skal ske skriftligt, og henvendelsen skal så tydeligt som muligt indeholde:

- a. barnets og forældrenes navn og personnumre,
- b. deres faste bopæl og opholdssted,
- c. hvilke krav der stilles,
- d. en beskrivelse af sagsforholdene og en begrundelse for kravene.

§ 63

Retsmøde, bevisligheder m.m.

Når underretten har modtaget en sag ifølge § 62, bestemmer den så hurtigt som muligt tid og sted for retsmøde og meddeler dette til sagens parter på bevislig måde.

Når en sag første gang tages til behandling i et retsmøde, skal børneværnsudvalget fremlægge en bekræftet udskrift af alle akter som dets beslutning er baseret på, derunder kendelser og udskrift af udvalgets mødeprotokol. Sagsøgte skal derefter have en kort frist til at fremlægge sin redegørelse og indhente bevisligheder. Dommeren har ret til at give yderligere frist til fremskaffelse af akter men skal tage sagen til behandling igen så hurtigt som muligt.

Hvis sagsøger udebliver, skal sagen bortfalde. Hvis sagsøgte ikke giver møde for retten, skal sagen optages til kendelse. Hvis sagsøgte har fremlagt sin redegørelse inden han ophørte med at give møde, skal sagsøger have mulighed for at fremlægge et kort skriftligt svar på sagsøgtes argumenter inden sagen optages til kendelse.

Der kan ikke fremskaffes bedømmelser i sagen ifølge dette kapitel.

Når fremskaffelsen af akter er afsluttet i en sag hvor der føres forsvar, skal der føres mundtlig procedure af begge parter.

Dommeren skal så hurtigt som muligt afsige kendelse i sagen og senest en uge efter at den blev optaget til kendelse.

§ 64

Appel

En kendelse af underretten ifølge dette kapitel kan appelleres til Højesteret. Om appelfristen, selve appellen og dens behandling ved underretten og for Højesteret gælder de samme regler som om appel i en normal privatretslig sag.

En appel udsætter ikke retsvirkningerne af dommen medmindre underretsdommeren har erklæret dette.

Kapitel XII.

Om anbringelse af et barn i pleje

§ 65

Plejeanbringelse

Med plejeanbringelse menes i denne lov at børneværnsudvalget overdrager omsorgen for et barn til særlige plejeforældre i mindst tre måneder når:

- a. forældrene der har forældremyndigheden over barnet, frasiger sig forældremyndigheden eller godkender plejeanbringelsen,
- b. barnet er uden forældre eller værge, fx på grund af forældres død, forældre ikke findes eller af andre tilsvarende grunde,
- c. forældremyndigheden er frataget forældrene ifølge § 29.

Der findes to slags plejeanbringelse, permanent eller midlertidig. Med permanent plejeanbringelse menes at den varer indtil alle forældreforpligtelser ophører ifølge loven. I så tilfælde overgår forældremyndigheden normalt til plejeforældrene medmindre andet ifølge børneværnsudvalgets skøn er bedre i overensstemmelse med barnets behov og tarv. Normalt skal der ikke indgås aftale om permanent plejeanbringelse før efter forløbet af en prøveperiode der ikke skal vare længere end et år.

Målet med plejeanbringelse ifølge stk. 1 er at sikre barnet opdragelse og pleje i en familie i bedst mulig overensstemmelse med dets behov. Barnet skal sikres gode forhold hos plejeforældrene, og de skal vise barnet omhu og hensyn og bestræbe sig på at styrke dets psykiske og fysiske udvikling. De nærmere forhold om plejeforældrenes rettigheder og pligter skal anføres i en plejeaftale.

Hvis et barn der er anbragt i pleje, har alvorlige adfærdsvanskeligheder på grund af psykiske, emotionelle og andre problemer af den art, er det yderligere tilladt at foreskrive særlig pleje og optræning under plejeanbringelse i stedet for at anbringe det på en institution.

§ 66

Udstedelse af tilladelse

De der ønsker at tage et barn i pleje, skal sende deres ansøgning til Direktoratet for børneværnet. Børneværnsudvalget i ansøgernes bopælsområde udarbejder en udtalelse om deres egnethed til at tage et barn i pleje ifølge nærmere principper der fastsættes i en bekendtgørelse.

Direktoratet for børneværnet udsteder tilladelse til at tage børn i pleje. Direktoratet for børneværnet giver de kommende plejeforældre oplysning, vejledning og anden faglig støtte.

Socialministeren udsteder efter forslag fra Direktoratet for børneværnet en bekendtgørelse om folks egnethed til at tage børn i pleje.

§ 67

Valg af plejeforældre

Direktoratet for børneværnet yder børneværnsudvalgene bistand med fremskaffelse af egnede plejeforældre. Til det formål fører Direktoratet for børneværnet en fortegnelse over dem der har tilladelse til at tage børn i pleje.

Et børneværnsudvalg der anbringer et barn i pleje, sender anmodning om et plejehjem til Direktoratet for børneværnet og vælger i samråd med Direktoratet for børneværnet plejeforældre blandt dem der er i fortegnelsen ifølge stk. 1. Børneværnsudvalget bør vælge plejeforældre af omhu og ud fra hensyn til vedkommende barns behov og tarv. Hvis børneværnsudvalget mener at det er bedst i overensstemmelse med barnets tarv at anbringe det i pleje hos slægtninge, skal bestemmelserne i § 66 følges. Ved valg af plejeforældre skal man have for øje at sikre stabilitet i barnets liv og at der sker mindst mulig forstyrrelse af dets forhold. Man bør altid sørge for at finde fælles plejehjem til søskende medmindre særlige forhold forhindrer det.

Hvis børneværnsudvalget endvidere mener at der er behov for at barnet får særlig pleje og optræning ifølge § 65, stk. 4, skal dette anføres i plejeaftalen. Hvis man regner med at staten deltager i udgifter ved en sådan yderligere service ifølge § 88, er bestemmelser i plejeaftalen angående dette betinget af Direktoratet for børneværnets samtykke. Direktoratet for børneværnet vælger under disse omstændigheder endvidere plejeforældrene i samarbejde med børneværnsudvalget.

§ 68

Plejeaftalen

Ved anbringelse af et barn i pleje skal børneværnsudvalget og plejeforældrene indgå en skriftlig plejeaftale der bl.a. skal indeholde bestemmelser om:

- a. barnets faste bopæl og daglige pleje,
- b. omfanget af forældremyndighed, derunder juridisk myndighed,
- c. den påregnede plejeperiode, jf. § 65, stk. 2,
- d. barnets underhold og andre omkostninger,
- e. barnets samkvem med sine biologiske forældre eller andre nærtstående,
- f. børneværnsudvalgets støtte til barnet og plejeforældrene i plejeperioden,
- g. ophævelse af aftale på grund af ændrede forudsætninger,
- h. i givet fald særlig pleje og optræning, jf. § 65, stk. 4,
- i. andet vedrørende sagen.

§ 69

Plejeforældrenes pleje og omfanget af deres forældremyndighed

Beslutning om hvorvidt og i hvilket omfang plejeforældrene skal varetage forældremyndigheden over barnet, derunder den juridiske myndighed (personlige og

økonomiske myndighed) over det, skal som udgangspunkt have hvor lang plejeperioden skal være, barnets behov og tarv, plejeforældrenes forhold og andre omstændigheder.

Hvis forældrene samtykker at frasige sig eller er blevet frataget forældremyndigheden, er det tilladt i plejeaftalen at bestemme at plejeperioden skal vare til barnet bliver myndigt.

§ 70

Rettigheder for et barn i pleje

Barnet har ret til samkvem med sine biologiske forældre eller andre nærtstående i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser i § 74, for så vidt det er i overensstemmelse med dets tarv.

Børneværnsudvalget der anbringer barnet i pleje, skal give barnet den nødvendige støtte under plejeopholdet.

Man skal sikre sig at barnet har viden om hvorfor det er anbragt i pleje, og hvilken plan børneværnsudvalget har om dets fremtid, alt sammen i det omfang barnets alder og modenhed giver anledning til det.

§ 71

Retsstillingen for forældre der ikke har forældremyndighed over barnet

Hvis kun det ene af et barns biologiske forældre har forældremyndigheden over det når fratagelsen finder sted, eller et af forældrene der har forældremyndigheden over barnet alene, overdrager forældremyndigheden til børneværnsudvalget, skal udvalget undersøge grundlaget for at anbringe barnet hos det andet af de biologiske forældre.

Børneværnsudvalget har, hvis det anser barnets tarv for bedst sikret således, ret til at overdrage forældremyndigheden over det til det andet af de biologiske forældre. Børneværnsudvalget bedømmer dettes egnethed og indgår en skriftlig aftale med det om ændring af forældremyndigheden. Efter indgåelse af aftale om ændring af forældremyndighed ifølge dette stykke, følger forældrenes og barnets retsstilling bestemmelserne i Børneloven.

Inden et barn anbringes i pleje, skal børneværnsudvalget altid indhente udtalelse fra det af de biologiske forældre der ikke har forældremyndigheden over barnet.

§ 72

Forberedelse af barnet og plejeforældrene til plejeopholdet

Børneværnsudvalget bør forberede barnet på adskillelsen fra de biologiske forældre og på det kommende plejeophold. Børneværnsudvalget der anbringer barnet i pleje, bør tilsvarende inden plejeopholdet begynder, forberede plejeforældrene på deres opgave, fx med ydelse af information, samtaler og andet der kan være nyttigt.

§ 73

Meddelelser om indgåelse af plejeaftale

Børneværnsudvalget skal give Direktoratet for børneværnet meddelelse om indgåelsen af plejeaftalen og om afslutningen af plejeopholdet. Børneværnsudvalget giver også meddelelse om indgåelse af plejeaftalen til andre offentlige instanser hvor det er relevant.

Direktoratet for børneværnet holder en fortegnelse over børn i pleje.

§ 74

Samkvem under plejeophold

Barnet har ret til samkvem med sine biologiske forældre og andre nærtstående. Med samkvem menes samvær og anden kontakt.

Biologiske forældre har ret til samkvem med et barn i pleje medmindre samkvem helt klart er i modstrid med barnets tarv og behov og er i modstrid med de mål der er sat med anbringelsen af det i pleje. Ved bedømmelse heraf skal der bl.a. tages hensyn til hvor længe plejeperioden planlægges at vare. De der mener at de er barnet nærtstående, skal tilsvarende have ret til samkvem med barnet for så vidt det må anses at være til bedste for barnet. Et barn der er mindst 15 år gammelt kan selv fremsætte krav om samkvem.

Ved anbringelse af et barn i pleje skal der tages stilling til barnets samkvem med sine biologiske forældre og andre nærtstående, og udgangspunktet skal være hvad der tjenes barnets interesser bedst. Hvis der opnås enighed, indgår børneværnsudvalget en skriftlig aftale med dem der skal have samkvem. Plejeforældrenes holdning skal undersøges inden aftalen udfærdiges.

Børneværnsudvalget har den afgørende myndighed ved uenighed angående barnets samkvem med sine biologiske forældre og andre nærtstående hvadenten det gælder retten til samkvem, omfanget af samkvemsretten eller udførelsen af den. Hvis særlige forhold efter børneværnsudvalgets skøn bevirker at barnets samkvem med et af forældrene er i modstrid med dets tarv og behov, kan udvalget beslutte at et af de biologiske forældre ikke skal have samkvemsret. Børneværnsudvalget kan tilsvarende beslutte at andre der mener at de er barnet nærtstående, ikke skal have samkvemsret hvis det mener at betingelserne i stk. 2 ikke er opfyldt.

De der skal have samkvemsret, kan anmode om ændring af bestemmelserne i aftalen om samkvemsret. Hvis der ikke opnås enighed om en sådan ændring, tager børneværnsudvalget beslutning med en kendelse.

De der skal have samkvemsret, kan forlange at børneværnsudvalget reviderer sin tidligere kendelse om samkvemsret. Børneværnsudvalget har ikke pligt til at tage et sådant krav til substantiel behandling medmindre der er gået mindst tolv måneder siden børneværnsudvalgets eller Ankenævnet i Børneværnssagers kendelse blev afsagt.

Børneværnsudvalget kan afsige kendelse om at holde et barns opholdssted hemmeligt, bl.a. over for de biologiske forældre, hvis hensynet til barnets tarv kræver det.

Kendelser ifølge denne paragraf kan ankes til Ankenævnet i Børneværnssager.

§ 75

Underhold og andre udgifter af et barn i pleje

Når et barn anbringes i pleje, skal det i plejeaftalen fastsættes hvad der skal være betalingen for det, plejesalær og andre omkostninger. Kommunen der anbringer barnet, betaler udgifterne ved plejeopholdet. Endvidere skal der ydes refusion til den kommune hvor barnet opholder sig, for andre tilfaldende omkostninger ifølge regler sat af ministeren. Angående fordeling af udgifter mellem stat og kommuner for pleje og træning ifølge § 65, stk. 4, følges bestemmelserne i § 88, stk. 2.

§ 76

Tilsyn med pleje

Børneværnsudvalget der anbringer et barn i pleje, skal følge med i barnets forhold og befindende og med at anbringelsen tjener sit formål. Børneværnsudvalget skal besøge plejehjemmet mindst én gang om året og tiere hvis der skønnes at være grund til det.

§ 77

Revision af plejeaftale

Hvis plejeforældrenes forhold ændrer sig, fx på grund af skilsmisse, død, flytning eller svigtende helbred, har plejeforældrene pligt til at meddele det til børneværnsudvalget, og i så tilfælde skal plejeaftalen ændres hvis der skønnes at være grund til det.

Anmeldelser ifølge §§ 16, 17 og 18 angående barnet forhold hos plejeforældre, og ligeledes oplysninger om at plejeforældre forsømmer deres opgave, skal forelægges for

børneværnsudvalget der anbragte barnet i pleje. Udvalget har pligt til straks at undersøge sagen og gribe til passende foranstaltninger.

Hvis der ikke opnås enighed med plejeforældrene om en ændring af plejeaftalen, kan børneværnsudvalget med en begrundet kendelse ændre plejeaftalen eller ophæve den. Kendelsen kan ankes til Ankenævnet i Børneværnsager.

§ 78

Bekendtgørelse

Ministeren udsteder med en bekendtgørelse nærmere regler om plejeophold og udførelsen af bestemmelserne i dette kapitel efter indstilling fra Direktoratet for børneværnet.

Kapitel XIII.

Hjem og institutioner på statens ansvar

§ 79

Hjem og institutioner som staten skal sørge er til rådighed

Socialministeriet er ansvarligt for at der findes hjem og institutioner til rådighed til at:

- a. modtage børn i akutte situationer for at sikre deres sikkerhed på grund af formodede lovovertrædelser eller alvorlige adfærdsproblemer,
- b. diagnosticere børns problemer der menes at have behov for specialbehandling,
- c. yde børn specialbehandling på grund af alvorlige adfærdsproblemer, brug af euforiserende stoffer og formodede lovovertrædelser.

Direktoratet for børneværnet påtager sig på socialministeriets vegne opbygning og drift af hjem og institutioner ifølge stk. 1. Direktoratet for børneværnet kan overdrage driften til andre på grundlag af en serviceaftale. Hjem og institutioner ifølge stk. 1 hører under Direktoratet for børneværnet som øverste ledelse. Direktoratet for børneværnet skal føre fagligt og økonomisk tilsyn med hjemmenes og institutionernes virksomhed, og det kan foreskrive en vis specialisering af dem. Direktoratet for børneværnet yder vejledning og almen faglig støtte til dem der driver hjem og institutioner.

Hvis der opstår uenighed mellem Direktoratet for børneværnet og dem der driver hjem ifølge stk. 1, kan denne uenighed indbringes for socialministeriet. Det samme gælder hvis der opstår uenighed om udførelsen af service mellem på den ene side en person der modtager service på et hjem ifølge stk. 1 eller dets forstander og på den anden side Direktoratet for børneværnet.

Angående oprettelse og almen drift af hjem og institutioner gælder i øvrigt en bekendtgørelse udstedt af socialministeren.

§ 80

Iværksættelse af anbringelse af et barn på et hjem eller en institution ifølge § 79

Inden et barn anbringes på et hjem eller en institution ifølge § 79, skal børneværnsudvalget forsøge andre støttemuligheder medmindre det må anses for klart at de ikke nytter. Hvis det er nødvendigt at anbringe et barn uden for hjemmet, skal man vælge hjem eller institution med omhu og under hensyntagen til vedkommende barns behov og tarv.

Børneværnsudvalget skal sende en anmodning om anbringelse af barnet til Direktoratet for børneværnet der bedømmer og i samråd med udvalget tager beslutning om anbringelse, derunder om hvilket hjem der passer barnet bedst, hvornår anbringelsen skal begynde og hvornår den skal slutte. I særlige tilfælde kan børneværnsudvalget henvende sig direkte til et hjem eller en institution angående anbringelse af et barn efter nærmere regler som ministeren udsteder efter forslag fra Direktoratet for børneværnet.

Børneværnsudvalget bør forberede barnet på adskillelsen fra dets forældre og det kommende ophold. Børneværnsudvalget der anbringer et barn, skal yde barnet og forældrene den nødvendige støtte under opholdet. Det skal følge med barnets befindende og med at

anbringelsen tjener sit formål, bl.a. med regelmæssige besøg på hjemmet. Der skal indgås en skriftlig aftale om anbringelsen af hvert enkelt barn.

Hvis forældrene har frasagt sig eller er blevet frataget forældremyndigheden over et barn der er anbragt på et hjem eller en institution ifølge § 79, har børneværnsudvalget pligt til at finde en støttefamilie til barnet hvis anbringelsen påregnes at vare mere end to måneder.

Ministeren udsteder en bekendtgørelse efter forslag fra Direktoratet for børneværnet om den faglige virksomhed på hjem ifølge § 79 der bl.a. skal indeholde betingelser for driften af hjem, anbringelsestid, betingelser for anbringelse, beslutning om valg af foranstaltninger, aftaler om anbringelse af børn, børneværnsudvalgenes pligter og tilsyn med hjem.

§ 81

Barnets ret til samkvem

Et barn der er anbragt på et hjem eller en institution ifølge § 79 har ret til samkvem med sine biologiske forældre og andre nærtstående. Med samkvem menes samvær og anden kontakt.

Biologiske forældre har ret til samkvem med barnet medmindre samkvem helt klart er i modstrid med barnets tarv og behov og er i modstrid med de mål der er sat med anbringelsen af det. De der mener at de er barnet nærtstående, skal tilsvarende have ret til samkvem med barnet for så vidt det må anses at være til bedste for barnet. Et barn der er mindst 15 år gammelt kan selv fremsætte krav om samkvem.

Ved udfærdigelsen af anbringelsesaftalen skal børneværnsudvalget bestræbe sig på at opnå enighed med dem der skal have samkvem under hensyntagen til de regler der gælder på vedkommende hjem eller institution.

Børneværnsudvalget har den afgørende myndighed ved uenighed angående biologiske forældres og andre nærtståendes samkvem barnet hvadenten det gælder retten til samkvem, omfanget eller udførelsen af samkvemsretten. Hvis særlige forhold efter børneværnsudvalgets skøn bevirker at barnets samkvem med et af forældrene er i modstrid med dets tarv og behov, kan udvalget beslutte at et af de biologiske forældre ikke skal have samkvemsret. Børneværnsudvalget kan tilsvarende beslutte at andre der mener at de er barnet nærtstående, ikke skal have samkvemsret hvis det mener at betingelserne i stk. 2 ikke er opfyldt.

De der skal have samkvemsret, kan anmode om ændring af bestemmelserne i aftalen om samkvemsret. Hvis der ikke opnås enighed om en sådan ændring, tager børneværnsudvalget beslutning med en kendelse.

De der skal have samkvemsret, kan forlange at børneværnsudvalget reviderer sin tidligere kendelse om samkvemsret. Børneværnsudvalget har ikke pligt til at tage et sådant krav til substantiel behandling medmindre der er gået mindst tolv måneder siden børneværnsudvalgets eller Ankenævnet i Børneværnssagers kendelse blev afsagt.

Børneværnsudvalget skal indhente en udtalelse fra hjemmet eller institutionen hvor barnet er anbragt, inden der afsiges kendelse om samkvem.

Børneværnsudvalget kan afsige kendelse om at holde et barns opholdssted hemmeligt, bl.a. over for de biologiske forældre, hvis hensynet til barnets tarv kræver det.

Kendelser ifølge denne paragraf kan ankes til Ankenævnet i Børneværnssager.

§ 82

Barnets rettigheder og anvendelse af tvang

Hjem og institutioner ifølge § 79 skal drives således at et barn der opholder sig der, selv kan bestemme over sine personlige forhold og have den kontakt med andre som det ønsker i forhold til hvad der er bedst i overensstemmelse med barnets alder, dets modenhed og i det omfang det er i overensstemmelse med formålet med anbringelsen af det på hjemmet og ansvar for virksomheden, barnets og andres velfærd og sikkerhed.

Barnet skal have frihed til at færdes såvel indenfor som udenfor hjemmets eller institutionens område med de begrænsninger det kan være nødvendigt at sætte af hensyn til barnets og andres velfærd og sikkerhed. Man kan forbyde et barn der er anbragt på et hjem ifølge § 79 at forlade hjemmets eller institutionens område i det omfang det er naturligt og nødvendigt for at målet med anbringelsen opnås.

Det er ikke tilladt at:

- a. udsætte et barn for fysiske eller psykiske afstraffelser,
- b. anvende indespærring, isolation eller andre lignende tvangsforanstaltninger eller disciplinærstraffe medmindre det er nødvendigt og i så tilfælde ifølge en bekendtgørelse som ministeren udsteder efter forslag fra Direktoratet for børneværnet.
- c. føre kontrol med barnets postforsendelser, computerkontakter og telefonsamtaler bortset fra særlige omstændigheder og i så tilfælde ifølge en bekendtgørelse som ministeren udsteder efter forslag fra Direktoratet for børneværnet

Ministeren udsteder en bekendtgørelse efter forslag fra Direktoratet for børneværnet:

- a. om praksis omkring bestemmelserne i stk. 3, derunder om tvangsforanstaltninger og sagsbehandlingen ved anvendelsen af dem,
- b. der sigter mod at forhindre at alkohol, euforiserende stoffer og andre farlige stoffer eller farlige genstande kommer ind på hjemmet,
- c. om behandlingen af barnets personlige værdier og ejendele.

Det er tilladt at betro privatpersoner der varetager driften af en institution eller et hjem på grundlag af en serviceaftale, at tage beslutning om begrænsning af rettigheder og anvendelse af tvangsforanstaltninger ifølge denne paragraf.

Bekendtgørelsen som ministeren udsteder ifølge denne paragraf efter forslag fra Direktoratet for børneværnet, skal endvidere indeholde bestemmelser om barnets og dets forældres ret til at anke beslutninger om begrænsning af rettigheder og tvangsforanstaltninger til Ankenævnet i Børneværnssager.

§ 83

Tilladelse til at drive institutioner og hjem for børn

Private, foreninger og kommuner har ret til at oprette og drive institutioner eller hjem der har til formål at yde den service der defineres i § 79, stk. 1.

De der ønsker at oprette et hjem eller en institution ifølge stk. 1, skal ansøge Direktoratet for børneværnet om tilladelse for så vidt hjemmet eller institutionen ikke omfattes af andre love. Der skal indhentes en udtalelse fra børneværnsudvalget hvor hjemmet eller institutionen ligger, inden tilladelsen gives.

Ministeren fastsætter med en bekendtgørelse efter forslag fra Direktoratet for børneværnet, de nærmere regler for driften af hjem ifølge denne paragraf, bl.a. om betingelser for ydelse af tilladelse, børnenes rettigheder og tilsyn.

Hvis Direktoratet for børneværnet mener at behandlingen af et barn på et hjem eller en institution der har fået tilladelse ifølge stk. 1, er mangelfuld, skal Direktoratet for børneværnet med vejledninger og påmindelser bestræbe sig på at udbedre det der er mangelfuldt, og give en bestemt frist til det. Direktoratet for børneværnet kan fratage en instans tilladelse til fortsat drift hvis fristen som det har givet til udbedring, er forløbet uden at der er sket forbedringer i det der er mangelfuldt, eller hvis overtrædelsen af betingelserne for tilladelsen er meget alvorlig.

Kapitel XIV.

Hjem og andre foranstaltninger på kommunernes ansvar

§ 84

Hjem og andre foranstaltninger som børneværnsudvalg skal have til rådighed

Børneværnsudvalget eller flere udvalg i forening skal have foranstaltninger til rådighed, som fx med drift af døgninstitutioner, kollektiver eller på anden måde for at:

- a. modtage børn, derunder i akutte tilfælde, for at sikre deres sikkerhed, diagnosticere et problem eller til undersøgelse af deres forhold, fx på grund af forældrenes omsorgssvigt, inkompetence eller adfærd,
- b. modtage børn på grund af utilfredsstillende forhold i hjemmet eller særlige behov hos børnene, fx til opfølgning af behandling.

Børneværnsudvalget kan overdrage driften af hjem ifølge stk. 1 til andre på grundlag af en serviceaftale.

Direktoratet for børneværnet skal have oversigt over behovet over hele landet for hjem og andre foranstaltninger ifølge stk. 1, opfordre kommunerne til at have de nødvendige foranstaltninger til rådighed og bistå dem på dette felt hvor der er behov for det. Ved udstedelse af tilladelser til drift fra Direktoratet for børneværnet ifølge stk. 1 og 2 følges § 83.

Bestemmelserne i §§ 80, 81 og 82 omfatter efter omstændighederne børns ophold på hjem ifølge stk. 1 og 2.

Angående oprettelse og drift af hjem ifølge denne bestemmelse gælder i øvrigt en bekendtgørelse som socialministeren udsteder efter forslag fra Direktoratet for børneværnet.

§ 85

Støttefamilier

Børneværnsudvalgene skal have støttefamilier til rådighed. De der ønsker at påtage sig rollen som støttefamilie, skal ansøge børneværnsudvalget i deres bopælsområde om tilladelse.

Ministeren udsteder efter forslag fra Direktoratet for børneværnet en bekendtgørelse om støttefamilier der bl.a. indeholder bestemmelser om maksimal anbringelsestid, betingelser for udstedelse af tilladelse og aftaler med støttefamilier.

§ 86

Sommerophold under børneværnsudvalg

De der ønsker at give et barn under børneværnsudvalget ophold i deres private hjem i op til tre måneder om sommeren, skal ansøge børneværnsudvalget i deres bopælsområde om tilladelse. Børneværnsudvalget skal meddele Direktoratet for børneværnet hvem der har fået tilladelse.

Ministeren udsteder efter forslag fra Direktoratet for børneværnet en bekendtgørelse om sommerophold der bl.a. indeholder bestemmelser om betingelser for udstedelse af tilladelse, aftale om ophold, støtte og tilsyn.

Kapitel XV.

Fordeling af udgifterne ved børneværnsarbejde

§ 87

Kommunens økonomiske ansvar

Kommunen er ansvarlig for omkostninger der opstår ved børneværnsudvalgets arbejde, og ligeledes ved den service som det yder og ved de foranstaltninger som udvalget er ansvarligt for ifølge denne lov.

§ 88

Statens økonomiske ansvar

Staten dækker udgifterne der opstår ved Ankenævnet i Børneværnssagers arbejde, og ligeledes ved virksomhed under Direktoratet for børneværnet, deri medregnet driften af hjem og institutioner som staten bør sørge for at have til rådighed ifølge § 79.

Staten betaler en del af udgifterne ved plejeanbringelse på grundlag af § 65, stk. 4 efter Direktoratet for børneværnets nærmere bestemmelse. Ved fastlæggelsen af statens andel skal Direktoratet for børneværnet gå ud fra omkostningerne ved at imødekomme de særlige behov hos barnet der er anbragt i pleje på grundlag af bestemmelsen, og omkostningerne ved den særlige service, pleje og træning som det forudsættes at plejeforældrene giver.

§ 89

Forældrenes forsørgelsespligt

Forældrene til et barn der er anbragt uden for hjemmet har forsørgelsespligt over for det.

Børneværnsudvalget kan kræve forsørgelsesbidrag fra forældrene til barnet under anbringelsen ud fra barnets behov og begge forældrenes økonomiske stilling og andre forhold. Børneværnsudvalget afsiger kendelse om forsørgelsesbidragets størrelse. Kendelsen kan ankes til Ankenævnet i Børneværnsnævnet.

Forældre der med dom er frataget forældremyndigheden over sit barn, har ikke pligt til at forsørge det.

Angående fastsættelse og opkrævning af forsørgelsesbidrag følges i øvrigt bestemmelserne i Børneloven.

Kapitel XVI.

Anbringelse af børn for andre end børneværnsudvalg

§ 90

Forældres ret til selv at anbringe deres barn

Forældre kan betro andre den daglige pleje og opdragelse af deres barn for så vidt det ikke er i modstrid med barnets tarv. Forældrene har pligt til at anmelde det til børneværnsudvalget når et barn er anbragt hos andre og opholdet forventes at vare længere end seks måneder. Hvis barnet opholder sig hos slægtninge, er det dog ikke nødvendigt at give anmeldelse om foranstaltningen medmindre den forventes at vare tolv måneder eller længere.

Anmeldelsespligten ifølge stk. 1 gælder ikke når et barn er anbragt på en offentlig institution eller hjem eller når barnet er blevet 15 år gammelt.

Når børneværnsudvalget får en anmeldelse ifølge stk. 1 eller oplysninger på anden vis om anbringelse hvor der gælder anmeldelsespligt, skal det undersøge om der er behov for støtte til forældrene der kunne gøre dem i stand til at have barnet hos sig. Hvis det ikke er tilfældet, skal børneværnsudvalget specielt undersøge om barnets tarv og behov er opfyldt på dets nye opholdssted.

Hvis et barn har været anbragt hos andre i mindst tre måneder ifølge denne paragraf, kan børneværnsudvalget i området hvor forældrene med forældremyndighed har hjemme, gribe til foranstaltninger ifølge §§ 27, 28 eller 29.

§ 91

Anden anbringelse af et barn på et hjem uden børneværnsmyndighedernes mellemkomst

De der ønsker mod betaling at give et barn ophold i deres private hjem i op til tre måneder om sommeren, skal ansøge børneværnsudvalget i deres bopælsområde om tilladelse.

Foreninger eller andre instanser har ret til at oprette og drive hjem til at modtage børn til pleje, støtte, adspredelse eller sund fritid efter indhentet tilladelse fra Direktoratet for børneværnet.

Ministeren udsteder en bekendtgørelse efter forslag fra Direktoratet for børneværnet om administrationen af stk. 1 og 2 der bl.a. indeholder bestemmelser om betingelserne for ydelse af tilladelse, børnenes rettigheder, aftale om anbringelse, støtte og tilsyn.

Kapitel XVII.

Almene beskyttelsesbestemmelser

§ 92

Tiden hvor børn må være ude

Børn i alderen op til 12 år må kun opholde sig på offentlige steder efter klokken 20.00 i følge med voksne. Børn i alderen 13 til 16 år må ikke være på offentlige steder efter klokken 22.00 medmindre de er på vej hjem fra en anerkendt skole-, idræts- eller ungdomssammenkomst. I perioden 1. maj til 1. september forlænges perioden hvor børn må være ude, med to timer.

Aldersgrænserne i denne bestemmelse regnes ud fra fødselsår og ikke fødselsdag.

§ 93

Tilsyn med optræden og underholdning

Børneværnsudvalget skal i det omfang det finder anledning til det, føre tilsyn med alle slags teaterforestillinger og offentlig optræden eller underholdning for børn. De der står for underholdning eller optræden som børn må formodes at komme til, har pligt til at tilkalde børneværnsudvalget eller en repræsentant for det og give udvalget mulighed for at sætte sig ind i indholdet af denne optræden før offentligheden. Hvis børneværnsudvalget mener at underholdningen på en eller anden måde er skadelig for børn, kan det forbyde at børn under en vis alder får adgang til den. Lederne af underholdningen skal på egen bekostning anføre forbudet i reklamer, og de er ansvarlige for at det overholdes.

De der tilrettelægger eller er ansvarlige for model- og skønhedskonkurrencer og andre konkurrencer af denne art hvor deltagerne er under 18 år gamle, har pligt til at anmelde konkurrencen til Direktoratet for børneværnet. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om børns deltagelse i sådanne konkurrencer efter forslag fra Direktoratet for børneværnet.

Det er forbudt for børn under 18 at deltage i nøgenshows eller andre former for optræden af seksuel art. De der tilrettelægger sådanne former for optræden er ansvarlige for at deltagerne i dem har nået den krævede alder.

§ 94

Forældres og forældremyndighedsindehaveres pligter

Forældre eller forældremyndighedsindehavere for børn skal sørge for at børnene overholder bestemmelserne i dette kapitel om tid hvor børn må være ude, deltagelse i optræden og underholdning og model- og skønhedskonkurrencer og respekterer aldersgrænserne og andet i den forbindelse. De har endvidere i det omfang det er i deres magt, pligt til at beskytte børn mod materialer med vold og pornografi eller andet lignende, bl.a. ved at forhindre dem i at få adgang til det.

§ 95

Børneværnsudvalgenes almene tilsyn

Børneværnsudvalg skal så vidt muligt følge med børns forhold i almindelighed. Hvis et børneværnsudvalg ser grund til at mene at uønskelige forhold i omgivelserne som fx tilbud om tvivlsom underholdning eller ubegrænset adgang til voldsmateriale, har negativ indvirkning på børnenes miljø, skal udvalget henvende sig til den der har med sagen at gøre, eller selv efter omstændighederne afstedkomme udbedringer.

Kapitel XVIII.

Strafbestemmelser m.m.

§ 96

Overtrædelse af anmeldelsespligt m.m.

Det straffes med bøde eller fængsel i op til to år at fremsætte bevidst forkerte eller vildledende oplysninger til børneværnsudvalget om forhold omfattet af denne lov.

Hvis nogen undlader at anmelde til børneværnsudvalget en så slem behandling af eller ringe forhold for et barn at dets liv eller helbred er i fare, straffes det med bøde eller fængsel i op til to år.

§ 97

Fjernelse af et barn, overtrædelse af tilhold o.a.

Hvis nogen har kontakt med, besøger eller forstyrrer et barn trods børneværnsudvalgets tilhold eller ikke adlyder lovlige forskrifter om at forlade hjemmet, jf. § 37, straffes det med bøde eller fængsel i op til to år medmindre det straffes hårdere ifølge andre love.

Enhver der fjerner et barn som børneværnsudvalget har anbragt ifølge denne lov, eller sørger for at en sådan foranstaltning ikke respekteres, skal straffes med bøde eller fængsel i op til to år.

Overtrædelse af bestemmelserne i § 93, stk. 2 straffes med bøde.

Overtrædelse af bestemmelserne i § 93, stk. 3 straffes med bøde eller fængsel i op til to år.

§ 98

Forbrydelser mod et barn af dem der har omsorgen for det

Hvis de der har omsorgen for et barn, mishandler det psykisk eller fysisk, krænker det seksuelt eller på anden vis, vanrøgter det psykisk eller fysisk således at dets liv eller helbred er i fare, straffes det med fængsel i op til fem år medmindre det straffes hårdere ifølge andre love.

§ 99

Forbrydelser mod børn

Enhver der udsætter et barn for afstraffelser eller trusler så det må antages at skade barnet psykisk eller fysisk, skal straffes med bøde eller fængsel i op til tre år.

Hvis nogen opfordrer et barn til lovovertrædelser, løsgtighed, brug af alkohol eller euforiserende stoffer eller på anden vis leder det på afveje, straffes det med bøde eller fængsel i op til fire år.

Enhver der udviser aggression, grov eller usædelig opførsel over for et barn, sårer eller krænker det, skal straffes med bøde eller fængsel i op til to år.

§ 100

Skel mellem gammel og ny lov

Hvis en sagsbehandling for børneværnsudvalget er påbegyndt under den tidligere lov, gælder bestemmelserne i denne lov for behandlingen af sagen efter dens ikrafttræden. Dette gælder selv om begivenhederne som sagen er opstået af, helt eller delvis er sket mens den tidligere lov var i kraft.

Ankenævnet i Børneværnsager overtager behandlingen af alle sager der er anket til Børneværnsrådet og er til behandling der når denne lov træder i kraft, for så vidt uenigheden hører under Ankenævnet ifølge denne lov. Førelsen af sagen for Ankenævnet i Børneværnsager skal dog aldrig føre til en ringere retsstilling for parterne end den ville være under den gamle lov.

Hvis et børneværnsudvalg har afsagt kendelse om fratagelse af forældremyndighed, og kendelsen ikke er anket til Børneværnsrådet eller kendelsen er anket dertil men behandlingen af sagen ikke er afsluttet, behandles sagen ifølge den gamle lov.

§ 101

Ikrafttræden

Denne lov træder i kraft den 1. juni 2002.

Ved ikrafttræden af denne lov ophæves lov nr. 58/1992 om beskyttelse af børn og unge, samt alle senere ændringer af den lov.

Bestemmelserne i § 65, stk. 4 og § 88, stk. 2 i denne lov træder ikke i kraft før 1. januar 2003.

Vedtaget på Altinget den 30. april 2002.